

Preberite celotno knjigo na: 10.1787/9789264274891-en

Pregled poslovnega in finančnega področja OECD 2017

Povzetek v slovenščini

Vedno bolj se širi prepričanje, da globalizacija za velike dele družbe ne deluje – ne v razvitih državah ne v državah v razvoju – ter da povečuje neenakost in prizadene nizko kvalificirane delavce. Za izboljšanje rezultatov bo treba narediti veliko na področju notranje politike, nujna pa je tudi boljše usklajenost notranjih in mednarodnih politik ter bolj enotni pogoji delovanja v čezmejnih dejavnostih poslovanja. To od držav, ki sodelujejo na globaliziranih trgih, zahteva, da se zavežejo k skupnemu sklopu transparentnih načel, ki so skladna z vzajemno koristno konkurenco, menjavo in mednarodnimi investicijami. Vendar upravljanje trgovine, mednarodnih investicij in konkurence na svetovni ravni še ni dovolj napredovalo, da bi lahko spodbujalo boljše rezultate. Ta pregled predstavlja empirične dokaze, kako lahko neenotni pogoji delovanja onemogočijo ekonomije obsega, napačno razporedijo vire in ovirajo pravično konkurenco. Obravnava tudi probleme svetovnega upravljanja (“pravila” in “norme”) na številnih področjih politik.

Devizni tečaji in upravljanje kapitalskega računa

Ne glede na to, ali jo uporabljajo razvita gospodarstva ali gospodarstva v vzponu, intervencija na deviznih trgih, ki jo podpira upravljanje kapitalskega računa, in/ali določanje cen blaga za menjavo za tržni delež (z državno podporo) izkrivlja relativne cene. Te prakse lahko preprečijo dobičke iz prodaje v tujini podjetjem iz ene v korist podjetjem iz druge države ter s tem zaprejo poti podjetja k višji produktivnosti prek ekonomij obsega. Kodeksi OECD o liberalizaciji so zasnovani tako, da naredijo politike upravljanja kapitalskega računa bolj transparentne in podajo okvir za dolgoročni premik naprej k večji odprtosti ob hkratnem omogočanju različnih stopenj gospodarskega razvoja.

Finančni predpisi in tveganja

Nedosledni finančni predpisi ustvarjajo tveganja na novih področjih. Storjen je bil velik napredek v zakonodajnih reformah na področju bank, a klub temu ostajata dve anomaliji, ki sta v nasprotju s ciljem enotnih pogojev delovanja. Ena izhaja iz različne vloge bank v primerjavi s trgi kapitala v različnih jurisdikcijah, kar pri pisanju uredb v praksi vodi v tekmovalnost in druge cilje poleg finančne stabilnosti. Druga se nanaša na Baselski sistem tehtanja tveganja, ki daje bankam možnost, da v različnih bankah in podružnicah uporabljajo različne vzode za isto kapitalsko pravilo. Na splošno lahko prizadevanja za spoprijemanje z učinki zakonodajnih reform in sprememb modelov bančnega poslovanja privedejo k večjemu tveganju širjenja negativnih učinkov. To nadzoruje Odbor za finančno stabilnost in druge mednarodne organizacije.

Podjetja v državni lasti in presežne zmogljivosti

Motnje, ki so posledica subvencij in drugih prednosti podjetij v državni lasti (SOE), so pri poslovanju le-teh običajno izrazitejše kot pri zasebnih podjetjih. Delež podjetij v državni lasti v glavnih svetovnih industrijskih sektorjih se je povečal, pri čemer se jih večina nahaja v Aziji. Izpostaviti velja, da so med njimi zelo velike finančne družbe, ki imajo ključno vlogo pri financiranju drugih podjetij v državni lasti v večini

poslovnih sektorjev in včasih po ugodnejših pogojih. Ta in druge oblike vladne podpore zbuja skrb o nepoštenih praksah ter vodijo k presežnim zmogljivostim v nekaterih panogah. Pravila, ki zagotavljajo enake pogoje delovanja za zasebna podjetja in podjetja v državni lasti, tako ostajajo nujna. OECD je objavila številne smernice za upravljanje podjetij v državni lasti in najboljše prakse lastništva, ki so oblikovane za neposredno spoprijemanje z mnogimi od teh problematičnih področij.

Čezmejni karteli

Nedovoljeno dogovarjanje v okviru čezmejnih kartelov lahko potrošnike prikrajša za koristi konkurence med multinacionalnimi podjetji in le-te na koncu prenese na lastnike delnic prek višjih cen in dobičkov. Obseg tovrstnih previsokih cen je znaten. Med letoma 1990 in 2015 je bilo odkritih in kaznovanih 240 čezmejnih kartelov, ki so vplivali na 7,5 bilijona ameriških dolarjev v prodaji. Potreba po spopadanju s problematiko čezmejnih kartelov in previsokih cen gre z roko v roki z drugimi vidiki, ki se nanašajo na enotne pogoje delovanja. Instrumenti OECD, ki se lotevajo dogovorjenega oddajanja ponudb, ukvarjanja z robustnimi karteli in načini spodbujanja sodelovanja med agencijami za konkurenco, so oblikovani za spopadanje s temi problemi.

Visoki stroški prodaje vrednostnih papirjev z obveznostjo odkupa in stroški kapitala

Lastniško financiranje je primernejše od zadolževanja za dolgoročno osredotočenje na investicijske projekte, a je bila korporativna izdaja dolžniških instrumentov od krize naprej kljub temu ogromna (zlasti v gospodarstvih v vzponu), prve javne ponudbe lastniškega kapitala (IPO) pa so upadle. Medtem ko se model odkupa izdaje vrednostnic z enim vodilnim odkupnikom umika in ga nadomeščajo konzorciji bank in več čezmejnega delovanja pri odkupu izdaje vrednostnic podjetij, se zdi, da so se povečale visoke stopnje provizij in vzporedno oblikovanje cen. Pri prvih javnih ponudbah lastniškega kapitala pod 100 milijoni ameriških dolarjev so povprečni stroški transakcij med 9 % in 11 %. To pomeni, da na vsakih 10 IPO-jev nastane dovolj stroškov za eno novo podjetje po tržni vrednosti. To povečuje stroške lastniškega kapitala in zavira dolgoročne produktivne investicije. Krepitev konkurence na teh trgih bi lahko pripeljala do boljših rezultatov.

Čezmejne ovire menjavi finančnih storitev

Neposredne ovire trgovini s finančnimi storitvami (kot vse trgovinske omejitve) onemogočajo učinkovitost svetovnega gospodarstva. Ta pregled podaja tri primere: koristi mednarodnega pozavarovanja, notranja pravila in predpisi za pokojninske sklade, ki le-te spodbujajo k pristranskosti v odnosu do domače države, ter Brexit. Glede slednjega ponujajo zaveze v okviru Kodeksa OECD o liberalizaciji dovolj prostora za pragmatičen pristop k izhodu Združenega kraljestva iz Evropske unije.

Odgovorno poslovanje v svetovnih verigah ponudbe

Odgovorno poslovanje (RBC) upošteva tako socialne in moralne probleme kot svetovne poslovne rezultate v okviru upravljanja dobavnih verig in njegovega zaznanega vpliva na prizadete skupnosti. Trajnostne verige ponudbe in boljše finančno delovanje podjetij so združljivi – lahko prinesejo rezultate v obojestransko korist. Strategije skrbnega pregleda v upravljanju verig ponudbe imajo velik potencial za izboljšanje zaupanja ter zmanjšanje socialnih in okoljskih motenj trgovine in mednarodnih investicijskih tokov, ki ovirajo poti do boljše produktivnosti in trajnostne rasti na ravni podjetij. Instrumenti OECD, ki se nanašajo na multinacionalna podjetja in skrbne preglede dobavnih verig, so zelo primerni za to nalogo.

Podkupovanje in korupcija

Podkupovanje tujih uradnikov in korupcija izkrivljajo razporeditev virov ter spodkopavajo koristi globalizacije, ko povzročajo preusmeritev gopodarskih rent v zasebne koristi (vključno z diktatorji in vojaškimi vodjami), namesto da bi jih investirali v tehnologijo, izobraževanje in usposabljanje ter kakovostno infrastrukturo v državi gostiteljici. Večja zavezanost in uveljavljanje Konvencije OECD o boju proti podkupovanju bi pomagala povečati število manj koruptivnih destinacij za tuje investicije ter tako omogočila enotne pogoje delovanja in spodbudila trajnostno rast. Strožje uveljavljanje bi pomagalo izboljšati podobo globalizacije v svetovnem gospodarstvu.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

[Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!](#)

© OECD (2017), *OECD Business and Finance Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264274891-en